

Záruka na výrobky zhotovené v zubní laboratoři

Novelizace občanského zákoníku (zákonem č. 136/ 2002 Sb.) zásadním způsobem změnila dosavadní více než třicet let platná ustanovení upravující odpovědnost za vady prodávaných věcí.

V souvislosti s touto novelizací se však objevila řada problémů a to zvláště v důsledku masivní reklamy ve sdělovacích prostředcích, která jednoznačně a hlavně bez výjimky hlásá, že cokoli kdekoli zakoupíte po 1.1. 2003, vztahuje se na to dvouletá záruční doba. I v případech, kterých se novela netýká, totiž občané žádají prodlouženou záruku a mnohdy velmi negativně nesou oznámení druhé strany, že se prodloužená záruka na daný výrobek nevztahuje.

Rád bych proto objasnil problematiku záruční doby, s ohledem na dopad novelizace občanského zákoníku na záruční dobu protetických prací zhotovených v zubní laboratoři.

Především je nutno vymezit rámeček právních vztahů vznikajících při zhotovení protetického výrobku na žádost pacienta.

Při zhotovení protetiky vstupují do vzájemných vztahů celkem tři subjekty:

- **pacient** (subjekt, který zhotovení protetiky žádá)
- **lékař** (subjekt, který požadavek zhotovení protetiky přijímá)
- **zubní laboratoř** (subjekt, který z podnětu lékaře zhotoví protetiku)

V celém procesu je nutno z právního hlediska s ohledem na povahu subjektů striktně rozlišovat **vztah pacient – lékař** a **vztah lékař – zubní laboratoř**. Přímý **vztah pacient – zubní laboratoř zde absentuje**.

1) Vztah pacient – lékař

„Lékař akceptuje požadavek pacienta na zhotovení protetiky dle jeho konkrétních individuálních požadavků a zavazuje se dodat protetiku v určitém termínu pacientovi“

- jedná se tedy o smluvní vztah ryze soukromoprávního charakteru řídicí se příslušnými ustanoveními **smlouvy o dílo**, konkrétně ustanoveními §631 a násl Občanského zákoníku, především speciálními ustanoveními o zhotovení věci na zakázku.

Mezi lékařem a pacientem nedochází k uzavření kupní smlouvy, jak by se bylo možno mylně domnívat, protože výrobek (protetika) v době vznesení požadavku pacienta dosud neexistuje; pacient po lékaři požaduje zhotovení protetiky na základě individuálních požadavků, tento požadavek má charakter objednávky, pacient vystupuje jako objednatel, lékař pak akceptací požadavku a závazkem k dodání vystupuje jako zhotovitel. Zde nutno poznamenat, že není rozhodnou skutečností, že lékař fakticky zubní náhradu nezhotovuje, nýbrž požadavek na zhotovení předává zubní laboratoři. Vzhledem ke skutečnosti, že pacient se na zubní laboratoř přímo obrátit nemůže, protože zubní laboratoř je povinna zhotovit protetiku výhradně na žádost lékaře, má lékař z právního hlediska postavení dodavatele výrobku, který se objednateli zavázal dodat výrobek dle jeho požadavků včetně „montáže“ (konečné korekce a přizpůsobení pacientovi), a zubní laboratoř pak postavení zhotovitele, který na žádost dodavatele podle příslušných požadavků protetiku zhotoví a předá lékaři.

Co se týče záruky za výrobek dodaný lékařem pacientovi, je lékař vázán minimálním rozsahem záruční doby specifikovaným v ustanovení § 646 ObčZ. Vzhledem ke skutečnosti, že neexistuje zákon, který by v souladu s ustanovením §646 odst. 2 stanovil delší záruční dobu pro protetické výrobky, platí u těchto výrobků obecná záruční doba stanovená §646 odst. 1 ObčZ v délce **trvání 6 měsíců**.

Lze konstatovat, že novelizace občanského zákoníku provedená zákonem č. 136/2002 Sb. se na smluvní vztah **pacient – lékař** nevztahuje z důvodu, že novelizovaná ustanovení upravují mj. délku záruční doby u zboží prodávaného v obchodě (tzn. režim kupní smlouvy – ust. § 588 a násl ObčZ, konkrétně oddíl čtvrtý - §612 a násl.).

Uplatní-li pacient reklamaci protetiky ve stanovené záruční lhůtě, má proti lékaři právo:

- u vad odstranitelných na bezplatné odstranění vady
- u vad neodstranitelných na zrušení smlouvy (pokud neodstranitelná vada nebrání v možnosti řádně zubní náhradu užívat, má právo na přiměřenou slevu – toto zákonné ustanovení pravděpodobně nepřichází v úvahu, protože pokud by vada nebránila řádnému užívání, pravděpodobně by na ni pacient vůbec nepřišel a nereklamoval ji)
- u vad odstranitelných, které se však vyskytly opětovně a taktéž v případě většího počtu vad má pacient práva jako u vad neodstranitelných (viz výše)

Při posouzení charakteru vad protetiky (odstranitelné x neodstranitelné) je lékař v otázce lhůty k posouzení vázán zákonem na ochranu spotřebitele (zák.č. 634/1992 Sb), takže o charakteru vady je povinen rozhodnout okamžitě, u složitějších případů do tří pracovních dnů.

Reklamáce samotná musí být vyřízena do 30ti pracovních dnů, jinak má pacient právo na zrušení smlouvy, popř. na slevu z ceny (zde opět odkazují na komentář výše uvedený)

2) Vztah lékař – zubní laboratoř

„Lékař předává požadavky pacienta zubní laboratoři a tato zhotovuje a lékaři dodává výrobek“

- jedná se taktéž o soukromoprávní vztah, jenž se však narozdíl od vztahu pacient – lékař v důsledku povahy subjektů řídí režimem obchodního zákoníku,

Novelizace občanského zákoníku provedená zákonem č. 136/2002 Sb. nezasahuje ani do vztahu lékař – pacient, ani do vztahu lékař – zubní laboratoř. V praxi obvykle nepřipadá v úvahu reklamáce protetiky přesahující lhůtu šesti měsíců.

Nelze ovšem vyloučit, že lékař v zájmu zachování své dobré pověsti reklamaci podanou pacientem opožděně u zubní laboratoře přesto uplatní, přičemž zubní laboratoř taktéž v zájmu zachování své dobré pověsti a klientely požadavku vyhová.

Souhrnně:

Záruční doba protetických prací je 6 měsíců i na úkor novelizovaného zákona, který vstoupil v platnost 1.1.2003, kdy byla záruční doba u spotřebního zboží prodloužena na 2 roky. V tomto znění je stanovena v ustanovení § 646 odstavce 1 občanského zákoníku.

Pacient může během této šestiměsíční záruční lhůty reklamovat zhotovenou protetickou práci přímo u svého zubního lékaře a ten je odpovědný za vady na této práci i když je způsobena pochybením laboratoře.